

2022/2134(DEC)

1.3.2023

ADVIES

van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de agentschappen van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2021: prestaties, financieel beheer en controle
(2022/2134(DEC))

Rapporteur voor advies: Saskia Bricmont

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie begrotingscontrole onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. wijst nogmaals op de belangrijke rol van de EU-agentschappen op het gebied van justitie en binnenlandse zaken (JBZ), aangezien zij onmisbaar zijn voor de uitvoering van het EU-beleid, en op de belangrijke ondersteuning die zij de instellingen en organen van de Unie en de lidstaten bieden op het gebied van grondrechten, veiligheid en justitie, doordat zij operationele, analytische, beheers- en toezichttaken uitvoeren; herhaalt daarom dat moet worden gezorgd voor voldoende financiële en personele middelen voor de JBZ-agentschappen; merkt op dat alle agentschappen hun mandaat doeltreffend moeten uitvoeren;
2. is ingenomen met het feit dat de Rekenkamer heeft verklaard dat de controle van de jaarrekeningen van de agentschappen voor het op 31 december 2021 afgesloten begrotingsjaar en van de onderliggende ontvangsten en betalingen bij die rekeningen over het algemeen de positieve resultaten die in voorgaande jaren zijn gerapporteerd, heeft bevestigd, alsook met het feit dat de Rekenkamer de wettigheid en regelmatigheid van de jaarrekeningen van alle JBZ-agentschappen en de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen voor het begrotingsjaar 2021 heeft bevestigd;
3. herinnert eraan dat de Rekenkamer voor het begrotingsjaar 2021 (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking heeft afgegeven over de rekeningen van alle 44 agentschappen; benadrukt dat de Rekenkamer over vier agentschappen, waaronder Frontex, drie “toelichtende paragrafen” heeft gepubliceerd over de betrouwbaarheid van de rekeningen met betrekking tot de overdracht naar 2021, over de betrouwbaarheid van de rekeningen met betrekking tot de onjuiste berekening van de bijdragen van landen die niet tot het Schengengebied behoren, en over de betrouwbaarheid van de rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de betalingen met betrekking tot de certificering van de rekeningen; vindt de tekortkomingen in de evaluatieprocedures in het kader van aanwervingen bij Frontex zorgelijk; uit wederom zijn grote bezorgdheid over de bevindingen van het OLAF-verslag en herbevestigt dat de JBZ-agentschappen de grondrechten en goed begrotingsbeheer in acht moeten nemen als voorwaarde voor het verlenen van kwijting; benadrukt dat Frontex momenteel een overgangsproces doormaakt nadat zijn vorige uitvoerend directeur ontslag heeft genomen naar aanleiding van een onderzoek van OLAF naar wanbeheer bij Frontex; neemt nota van de verschillende maatregelen die het waarnemend bestuur heeft genomen om de activiteiten en normen te verbeteren; verzoekt Frontex deze noodzakelijke hervormingen volledig door te voeren, ook na de benoeming van een niet-waarnemend uitvoerend directeur, en aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de geboekte vooruitgang;
4. constateert dat de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft verzocht twee bepalingen van de gewijzigde Europol-verordening te annuleren met als argument dat deze de rechtszekerheid met betrekking tot de persoonsgegevens van individuen ernstig ondermijnen en een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de EDPS;

5. merkt op dat de Rekenkamer heeft vastgesteld dat de onderliggende betalingen bij de rekeningen voor alle agentschappen, met uitzondering van eu-LISA, wettig en regelmatig waren, en dat er voor eu-LISA een oordeel met beperking is afgegeven wegens zes betalingen die niet geacht werden in overeenstemming te zijn met de bepalingen van de kaderovereenkomsten, waarbij het ging om een totaalbedrag van 18,11 miljoen EUR in 2021, hetgeen overeenkomt met 6,2 % van alle betalingskredieten die in het begrotingsjaar 2021 beschikbaar waren; verzoekt de Commissie de toewijzing van middelen aan eu-LISA beter af te stemmen op de vaststelling van relevante wetgevingshandelingen; neemt er nota van dat eu-LISA betalingen met potentiële fouten/onregelmatigheden in het internecontrolesysteem van eu-LISA heeft geregistreerd door middel van een niet-nalevingsverslag en een uitzonderingsverslag;
6. neemt met bezorgdheid kennis van de tekortkomingen in de procedures voor overheidsopdrachten, die toenemen en de grootste bron van onregelmatige betalingen blijven, en van het feit dat de Rekenkamer in voorgaande jaren tekortkomingen heeft gemeld bij 22 EU-agentschappen, onder meer met betrekking tot contracten die zijn gesloten door Frontex, eu-LISA, Eurojust, Cefpol en EASO;
7. neemt met bezorgdheid kennis van de bevindingen van de Rekenkamer over tekortkomingen in de beheers- en controlesystemen met betrekking tot 16 EU-agentschappen en het EOM, waaronder Frontex, Europol en Cefpol; merkt op dat dit met name bij Frontex een terugkerend probleem is; verzoekt deze agentschappen en het EOM meer inspanningen te leveren om deze tekortkomingen effectief te verhelpen en aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de geboekte vooruitgang;
8. merkt op dat tekortkomingen in het begrotingsbeheer kunnen leiden tot hoge overdrachten of te late betalingen; vindt het verontrustend dat de Rekenkamer dergelijke tekortkomingen heeft vastgesteld bij Frontex, eu-LISA, het EOM en het FRA; erkent dat een dergelijke situatie kan wijzen op een structureel probleem of een zwakke begrotingsplanning of mogelijk in strijd is met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit; herinnert eraan dat het belangrijk is te zorgen voor passende begrotingsplanning en uitvoeringscycli; merkt echter op dat de hoge overdrachten in bepaalde gevallen ook het gevolg zijn van factoren waarop de agentschappen geen vat hebben, zoals de aard van hun activiteiten, die zich over meerjarige perioden uitstrekken, of de noodzaak om wegens personeelsgebrek een beroep te doen op externe contractanten gedurende perioden die het begrotingsjaar overschrijden;
9. is ingenomen met het besluit van de Rekenkamer om bij haar controle mogelijke draaideursituaties te onderzoeken en vraagt dat dit onderwerp, alsook het daarmee samenhangende risico op belangenconflicten, follow-up krijgt en in haar toekomstige jaarverslagen wordt opgenomen; is het met de Rekenkamer eens dat agentschappen bijzonder gevoelig zijn voor het risico op draaideursituaties, met name door hun bestuursmodel, dat raden van bestuur omvat; vindt het uiterst zorgelijk dat het EU-rechtskader voor het omgaan met draaideurrisico's geen duidelijke voorschriften inzake naleving en toezicht bevat en niet van toepassing is op leden van de raden van bestuur van de agentschappen; dringt er bij de agentschappen op aan ervoor te zorgen dat er interne regels voor het omgaan met draaideurrisico's en mogelijke belangenconflicten worden ingevoerd en dat die volledig en correct worden toegepast;

10. is van oordeel dat het EU-rechtskader voor het omgaan met risico's in verband met draaideursituaties en belangenconflicten een gemeenschappelijke rechtsgrondslag moet vaststellen met een minimumniveau van eisen om dergelijke situaties te voorkomen, en moet aangeven hoe toezicht moet worden gehouden op de naleving van de eisen inzake draaideursituaties en belangenconflicten door huidige en voormalige personeelsleden; juicht toe dat het FRA en Europol twee van de negen gedecentraliseerde EU-agentschappen zijn die bepalingen hebben betreffende het risico op draaideursituaties in verband met leden van hun raad van bestuur, en vraagt dat die bepalingen volledig worden uitgevoerd om mogelijke toekomstige gevallen van draaideurconstructies te voorkomen; verzoekt alle EU-agentschappen deze praktijk over te nemen en bepalingen toe te passen die het risico op draaideursituaties regelen; verzoekt de Commissie wijzigingen voor te stellen om elk risico op draaideurconstructies en belangenconflicten te voorkomen; is ingenomen met het feit dat de meeste agentschappen de belangenverklaringen van hun hoger management en van de leden van hun respectieve raden van bestuur publiceren; herinnert eraan dat dergelijke verklaringen een duidelijk formaat moeten hebben, zodat alle belangen die strijdig kunnen zijn met de aard van de beklede functie kunnen worden vermeld; verzoekt de overige agentschappen dit model te volgen en de jaarlijkse belangenverklaringen van bovengenoemde vertegenwoordigers onverwijld te publiceren;
11. spreekt nogmaals zijn bezorgdheid uit over de vaststelling door de Rekenkamer van een terugkerende tekortkoming bij diverse agentschappen met betrekking tot de inzet van extern personeel en uitzendkrachten; pleit ervoor dat de afhankelijkheid van externe aanwervingen door agentschappen wordt aangepakt en dat de toepasselijke arbeidswetgeving wordt nageleefd; is bezorgd over het ontbreken van een passende inschaling voor posten die aanbestedingsprocedures beheren; wijst erop dat het Hof van Justitie in zijn arrest van 11 november 2021 in zaak C-948/19 heeft geoordeeld dat uitzendkrachten bij agentschappen van de Unie onder het toepassingsgebied van Richtlijn 2008/104/EG vallen; verzoekt de agentschappen zoveel mogelijk gebruik te maken van vast personeel en verzoekt de Commissie hiertoe passende personele middelen toe te wijzen;
12. neemt er nota van dat wat betreft de 139 opmerkingen waaraan eind 2020 nog geen gevolg was gegeven, in 2021 in 67 gevallen corrigerende maatregelen waren afgerond en in 39 gevallen corrigerende maatregelen nog liepen; verzoekt alle agentschappen te zorgen voor een follow-up van de huidige en eerdere controleopmerkingen van de Rekenkamer;
13. herinnert eraan dat de JBZ-agentschappen wanneer zij met elkaar samenwerken, de beginselen van transparantie en verantwoordingsplicht volledig in acht moeten nemen; verzoekt alle JBZ-agentschappen maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de transparantieregels van de EU alsook het Financieel Reglement, de grondrechten en de normen inzake gegevensbescherming en goed begrotingsbeheer volledig worden nageleefd; is van mening dat de openbaarmaking van vergaderingen en interactie van JBZ-agentschappen met derden, wanneer dit kan worden gewaarborgd zonder afbreuk te doen aan de operationele activiteiten, bijdraagt tot transparantie bij de JBZ-agentschappen; dringt er bij de JBZ-agentschappen op aan hun inspanningen op dit gebied op te voeren;

14. verzoekt alle JBZ-agentschappen in hun algemene bedrijfsprocessen rekening te houden met duurzaamheid om hun milieuprestaties te verbeteren, en aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de uitgevoerde maatregelen en de geboekte vooruitgang;
15. betreft het gebrek aan genderevenwicht en diversiteit in de raden van bestuur en onder het personeel van bepaalde JBZ-agentschappen; verzoekt alle JBZ-agentschappen toe te zien op een evenwichtige genderverdeling op alle niveaus van het personeelsbestand; verzoekt voorts alle JBZ-agentschappen bij hun aanwervingsprocedures rekening te houden met geografisch evenwicht en aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de uitgevoerde maatregelen en de geboekte vooruitgang; verzoekt alle JBZ-agentschappen bovendien intern beleid en interne praktijken te ontwikkelen om inclusiviteit en diversiteit te waarborgen en elke vorm van discriminatie te voorkomen; vraagt de Rekenkamer hierover in haar toekomstige verslagen systematisch informatie te verschaffen;
16. dringt er bij alle JBZ-agentschappen op aan een duidelijk beleid ter bestrijding van intimidatie en racisme ten uitvoer te leggen teneinde dergelijk gedrag binnen de organisatie te voorkomen en krachtig te veroordelen;
17. herinnert eraan dat de bescherming van klokkenluiders binnen EU-agentschappen cruciaal is en in overeenstemming moet zijn met Richtlijn (EU) 2019/1937; dringt aan op een werksfeer waarin transparantie en het melden van misstanden bevorderd worden.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	1.3.2023
Uitslag eindstemming	+: 56 -: 5 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlan, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Patricia Chagnon, Caterina Chinnici, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Nuno Melo, Karlo Ressler, Diana Riba i Giner, Birgit Sippel, Sara Skytvedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Jadwiga Wiśniewska, Javier Zarzalejos
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Loucas Fourlas, Beata Kempa, Philippe Olivier, Dragoş Tudorache, Petar Vitanov, Tomáš Zdechovský
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Gheorghe Falcă, Jean-François Jalkh, Petra Kammerevert, Marisa Matias, Martina Michels, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Mick Wallace, Bernhard Zimniok

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

56	+
ECR	Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa, Vincenzo Sofo, Jadwiga Wiśniewska
ID	Susanna Ceccardi, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Gheorghe Falcă, Loucas Fourlas, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Karlo Ressler, Sara Skytvedal, Tomas Tobé, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Ramona Strugariu, Yana Toom, Dragoş Tudorache
S&D	Pietro Bartolo, Caterina Chinnici, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Petra Kammerevert, Lukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Birgit Sippel, Petar Vitanov
The Left	Clare Daly, Marisa Matias, Martina Michels, Mick Wallace
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

5	-
ID	Patricia Chagnon, Jean-François Jalkh, Philippe Olivier, Bernhard Zimniok
NI	Milan Uhrík

1	0
Verts/ALE	Patrick Breyer

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding